Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 2. 2000, sp. zn. 4 To 23/2000

Číslo: 46/2000

Právní věta:

Za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně - podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek - převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta (v případě metamfetaminu-base /pervitinu/ desetinásobně). Při posuzování otázky, zda je naplněn tento zákonný znak, nelze činit rozdíl mezi prvokonzumentem a uživatelem těchto látek v pokročilém stadiu závislosti.

Pro naplnění znaku přechovávání ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak splňující znak množství větší než malé.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 08.02.2000

Spisová značka: 4 To 23/2000

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů

Předpisy: 140/1961 Sb. § 187a odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání okresního státního zástupce a obžalovaného M. V. proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 1999 sp. zn. 5 T 112/99.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 1999 sp. zn. 5 T

112/99 byl obžalovaný M. V. uznán vinným trestnými činy nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák. a nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1 tr. zák. a odsouzen za to k úhrnnému trestu odnětí svobody na dvacet dva měsíce nepodmíněně se zařazením do věznice s dozorem. Byl mu dále uložen trest propadnutí věci.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný těchto trestných činů dopustil tím, že:

1)

· v období měsíců dubna až května 1998 v Č. ve svém bytě předal R. K. nejméně ve třech případech vždy jedno psaníčko s obsahem drogové látky Pervitin (metamfetamin) a za to od ní obdržel částku 1000 ATS,

· rovněž v období měsíců dubna až května roku 1998 v Č. ve svém bytě v ulici L. nejméně v jednom případě předal D. M. zdarma blíže neurčené množství drogové látky Pervitin (metamfetamin),

· v blíže neurčených dnech od jara roku 1998 do března roku 1999 v Č. na různých místech předal osobě uvedené ve vyšetřovacím spise pod smyšleným jménem J. P. nejméně ve dvanácti případech psaníčko s obsahem drogové látky Pervitin (metamfetamin),

2)

dne 17. 2. 1999 v době kolem 15.00 hod. v Č. při jízdě osobním motorovým vozidlem Š 105 L, po ulici R., měl u sebe, jak bylo zjištěno kontrolou policejní hlídky a potom expertizou, 3 sáčky s obsahem 1,59 g krystalické látky, která představovala 1,073 g drogové látky hydrochloridu metamfetaminu.

Naproti tomu byl podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby, která mu kladla za vinu spáchání trestného činu vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že nejprve v blíže neurčený den měsíce června 1998 v Č. v prodejně R. požadoval od své známé R. K. zapůjčení částky 15 000 Kč, a když to odmítla, v blíže neurčený den měsíce července 1998 v Č. v prodejně R. ji nadávkami a výhrůžkami, že zlikviduje její rodinu, přinutil podepsat dlužní úpis na částku 10 000 Kč; následujícího dne po skončení zaměstnání poblíže prodejny ji pak uchopil za krk, snažil se ji odvést ke svému osobnímu vozidlu, vzal jí kabelku, klíče od bytu a mobilní telefon, které jí posléze vrátil, a opět výhrůžkami usmrcením ji nutil k zaplacení částky uvedené na dlužním úpise, takže později mu z obavy, že výhrůžky uskuteční, předala prostřednictvím svého známého M. B. částku 5000 Kč, a potom v blíže neurčený den měsíce ledna 1999 ji telefonicky výhrůžkami, že jí nechá odříznout ucho a zmlátit blíže neurčenými osobami z T., nutil k zaplacení další částky 5000 Kč, stejně v této době vyhrožoval telefonicky i jejímu otci J. K. s tím, aby přiměl svou dceru k zaplacení této částky.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání státní zástupce i obžalovaný.

Okresní státní zástupce podal odvolání jen do zprošťujícího výroku a do výroku o uložení úhrnného trestu. Podle jeho přesvědčení okresní soud pochybil, pokud obžalovaného neuznal vinným trestným činem vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. I když okresní soud poukázal především na výpovědi svědků R. P., M. B., případně i dalších svědků, je třeba vycházet především z výpovědi poškozené R. K., která je do značné míry podporována výpovědí jejího otce J. K. a částečně i výpovědí svědkyně A. V. Celé popsané jednání tvoří podle názoru státního zástupce jeden skutek, ve kterém jednotlivé útoky obžalovaného vůči poškozené K. tvoří logické související jednání, při kterém ji skutečně pod pohrůžkou násilí nutil, aby mu vyplatila peněžní částku nejméně 10 000 Kč.

Poškozená totiž zcela věrohodně a jednoznačně popsala, jak ji obžalovaný nutil jednak výhrůžkami, které telefonicky směřoval vůči ní i vůči jejímu otci, aby vyplatila předmětnou částku, ale částečně ji fyzicky atakoval před prodejnou R., kde jí mimo nadávek vyhrožoval i likvidací rodiny. Poškozená přesvědčivě popsala, jak ji nutil k tomu, aby mu podepsala dlužní úpis. Navíc otec poškozené, svědek K., byl přítomen telefonátu, kdy volající konstatoval, že když dokázali uříznout ucho E., že dokážou podříznout i nějakou kurvu. Stejně tak svědek B., byť nebyl přítomen konkrétním hrozbám, vypověděl, že poškozená se obžalovaného bála s tím, že by mohl být ohrožen i její život, pokud by mu požadované peníze nedala. Svědkyně V. popsala, že obžalovaný v prodejně na poškozenou křičel, aby mu podepsala dlužní úpis, tahal ji za ruku a strkal jí do ruky tužku. Při tomto jednání šel z obžalovaného strach. Z výpovědí všech těchto svědků, i když ne všechny zcela detailně korespondují s výpovědí poškozené, je zřejmé, že obžalovaný v kritické době popsaným jednáním pohrůžkami násilí nutil poškozenou k vydání částky nejméně 10 000 Kč a takto naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. Státní zástupce navrhl napadený rozsudek zrušit, neboť se soud nevypořádal s provedenými důkazy, a věc vrátit okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Obžalovaný prostřednictvím svého obhájce poukázal na to, že svědecká výpověď R. K. je účelová, vedená snahou svědkyně obžalovanému přitížit a je nevěrohodná. Je sice pravda, že svědkyně R. K. předala obžalovanému částku 1000 ATS, nebylo to však na úhradu drog, ale na krytí nákladů spojených s odvozem svědkyně z Rakouska do Č., a to nákup benzínu a dálniční nálepky. Obžalovaný si tuto částku vypůjčil od svého známého R. Č. z V., a potom, kdy svědkyně R. K. cestou z Rakouska do ČR mu tuto částku vrátila, předal ji R. Č. ve V. Tuto skutečnost může R. Č. potvrdit. Zmínil se dále o rozporu v čase, kdy měla být R. K. obžalovaným předána drogová látka, neboť v období měsíců dubna až května 1998, jak je zřejmé nejen z výpovědí obžalovaného i svědků, u něho v bytě již nebydlela, a tudíž v tomto bytě drogu převzít nemohla. Také výpověď svědkyně M. je účelová, vedená snahou svědkyně přitížit obžalovanému, a to s přihlédnutím k jejímu příbuzenskému poměru ke svědkyni R. K. I v tomto případě poukázal na časový rozpor, neboť sama svědkyně se zmínila, že v létě 1997 se z bytu obžalovaného odstěhovala, takže v době zjištěné okresním soudem se v bytě již nezdržovala. Svědkyně sama uvedla, že drogu od obžalovaného v jeho bytě obdržela v době, kdy u něho bydlela. Stejně tak jsou časové rozpory ve výpovědi svědka vedeného pod smyšleným jménem J. P. Rozpory jsou i v množství poskytované drogy i v tom, zda mu obžalovaný drogu předal úplatně či bezúplatně. Protože nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán, navrhl, aby v této části byl obžaloby zproštěn. Pokud by však soud dospěl k závěru, že jeho jednání naplňuje skutkovou podstatu trestného činu uvedeného v napadeném rozsudku, pak požádal, aby byl zrušen výrok o trestu a obžalovanému uložen mírnější trest při spodní hranici zákonné sazby. Pokud jde o úrok popsaný v hodě 2) napadeného rozsudku, zdůraznil, že byť obžalovaný doznal, že množství uvedené drogy měl u sebe, takové množství lze pokládat za jeho osobní spotřebu, neboť výše zmíněné množství drogy podle jeho osobní zkušenosti lze požít jednorázově nebo v průběhu jednoho dne ve dvou až třech dávkách. Protože ustanovení § 187a tr. zák. nestanoví přesné množství drogy, které se dá pokládat za osobní spotřebu, jednáním obžalovaného nebyla naplněna skutková podstata trestného činu podle § 187a odst. 1 tr. zák., a proto by měl být obžalovaný podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby zproštěn, neboť skutek není trestným činem.

Krajský soud v Českých Budějovicích podle ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal napadený rozsudek ve všech jeho výrocích, přezkoumal i řízení, jež tomuto rozsudku předcházelo, přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, které odvoláními výslovně vytýkány nebyly, nedospěl však k závěru, že by odvolání byla důvodná.

V řízení před okresním soudem nedošlo k žádným podstatným vadám. V tomto řízení byla opatřena a soudem provedena řada důkazů ke všem útokům zmíněným ve výroku napadeného rozsudku. Soud prvního stupně při hlavním líčení vyslechl podrobně obžalovaného M. V., vyslechl svědky a jednoho

utajeného svědka, za podmínek ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř. přečetl ostatní svědecké výpovědi, konstatoval všechny listinné důkazy opatřené v přípravném řízení, opatřil vyjádření ošetřující lékařky svědka vystupujícího pod jménem J. P., opatřil fotokopii uznání dluhu poškozené R. K. a prohlášení této poškozené týkající se odcizení peněžní částky v prodejně R. Vytvořil si tak základní předpoklady pro hodnocení důkazů podle ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. Takový rozsah provedených a opatřených důkazů mu umožňoval spolehlivě zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností, tak jak má na mysli ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř.

V napadeném rozsudku výrok o vině podrobně a přesvědčivě zdůvodnil, stejně tak jako velice podrobně odůvodnil i výrok zprošťující. Odvolatelé v podaných odvoláních požadují jiné hodnocení důkazů, než k jakému došel soud prvního stupně. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že okresní soud je soudem nalézacím, který provádí důkazy a provedené důkazy pak hodnotí. Odvolací soud nemůže dávat pokyny k jinému hodnocení důkazů, jestliže soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. ř., důkazy hodnotil podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění. Odvolací soud proto nemůže podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek zrušit jen proto, že bylo možné hodnotit tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. Napadenému rozsudku nelze vytknout žádnou vadu ve smyslu tohoto ustanovení. Pokud okresní soud v daném případě přihlížel ke všem okolnostem, které zhodnotil a důsledně se s nimi vypořádal, nemůže mu odvolací soud vytýkat, že obžalovaného uznává vinným útoky uvedenými pod body 1), 2) napadeného rozsudku a naproti tomu jej zprošťuje viny útokem, který byl v podané obžalobě kvalifikován jako trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák.

Není pochyb o tom, že obžalovaný M. V. se dopustil jednání uvedeného v rozsudku soudu prvního stupně pod bodem 1). Obžalovaný se tohoto trestného činu měl dopustit v období dubna až května 1998 jednak tím, že na různých místech v Č. předal R. K. nejméně ve třech případech drogovou látku Pervitin (metamfetamin), za což od ní obdržel částku 1000 ATS, dále ve stejném období ve svém bytě v Č. nejméně v jednom případě předal D. M. blíže neurčené množství stejné drogové látky zdarma a konečně v blíže neurčených dnech od jara 1998 do března 1999 v Č. na různých místech předal osobě uvedené ve vyšetřovacím spise pod smyšleným jménem J. P. nejméně ve dvanácti případech drogovou látku. Výpovědi všech shora zmíněných svědků okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně rozvedl, a to jak výpovědi z přípravného řízení, tak i výpovědi, které tito svědci učinili při hlavním líčení. Pokud se objevily některé rozpory v těchto výpovědích oproti přípravnému řízení, jde o rozpory nepodstatné.

K námitkám obžalovaného blíže rozvedeným v odůvodnění odvolání, případně zmíněným při veřejném zasedání konaném k podaným odvoláním, je třeba zdůraznit tu skutečnost, že obžalovaný sice namítá, že k předání drog svědkyním K. a M. nemohlo dojít v jeho bytě, když v době zjištěné ve výroku napadeného rozsudku již svědkyně K. u něho nebydlela, přesto však z jeho jiné výpovědi vyplývá, že svědkyně i po skončení družského poměru jej navštěvovala, dokonce mezi nimi údajně mělo docházet i k intimním stykům. Z obsahu trestního spisu je navíc zřejmé, že sama svědkyně R. K., která dne 26. 3. 1998 podala trestní oznámení na svého druha M. V. a dala souhlas k jeho trestnímu stíhání pro jinou trestnou činnost vedenou Okresním úřadem vyšetřování PČR Jihočeského kraje České Budějovice pod ČVS OVV-561/98 dne 26. 5. 1998 při podání svědecké výpovědi vzala podle § 163a tr. ř. svůj souhlas s trestním stíháním M. V. zpět právě proto, že je družkou M. V. Tyto skutečnosti jsou zřejmé ze stejnopisu usnesení vyšetřovatelky Okresního úřadu vyšetřování České Budějovice založeného v trestním spise, když podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. bylo trestní stíhání obviněného M. V. zastaveno.

Zejména z výpovědi svědkyně R. K. lze poměrně přesně zjistit i období, ve kterém k předání drog obžalovaným jednak jí, jednak svědkyní M. mělo dojít. Tato svědkyně také zcela jednoznačně uvedla, že za drogu obžalovanému zaplatila částku 1000 ATS. K dalšímu návrhu obžalovaného ohledně té

skutečnosti, že tuto zmíněnou částku mu svědkyně měla předat jako úhradu jízdného do Rakouska a zpět do Č., k čemuž by mohl vypovědět i svědek R. Č. z V.; je třeba uvést, že výpověď tohoto svědka by nepřinesla nic podstatného. Lze připustit, že svědek by potvrdil obhajobu obžalovaného v tom směru, že mu zapůjčil částku 1000 ATS a obžalovaný mu tuto částku pak vrátil, ovšem svědek by se nemohl vyjádřit k tomu, zda R. K. obžalovanému platila či neplatila za opatřené drogy. Svědkyně D. M. již v přípravném řízení uvedla, že v době, kdy společně s R. K. bydlely v bytě obžalovaného, obžalovaný opakovaně nabízel oběma drogu, ona sama si ji však aplikovala pouze v jednom případě. Pokud od obžalovaného znovu další dávku převzala, tuto nepoužila, ale předala ji R. K. Svědek, který ve spise vystupoval pod smyšleným jménem J. P., v přípravném řízení popsal, jakým způsobem se seznámil s obžalovaným, o němž věděl, že má svůj zdroj, kde Pervitin nakupuje, a že tento dále prodával nebo daroval kamarádům. Popsal, že v období od jara 1998 do konce roku 1998 od obžalovaného zdarma obdržel v deseti případech vždy po jednom psaníčku Pervitinu a stejné množství od něho obdržel ve dvou případech poté, kdy se obžalovaný vrátil z vězení. V podstatě shodně svědek vypověděl i při hlavním líčení, kdy však na rozdíl od přípravného řízení uvedl, že za drogu obžalovanému vždy platil, a to za každou dávku částku 500 Kč.

Pokud okresní soud po zhodnocení důkazů dospěl k závěru, že obžalovaný třem osobám předal množství drogy uvedené ve výroku napadeného rozsudku, lze jeho skutkovým závěrům přisvědčit s výjimkou toho, že obžalovaný měl v blíže neurčených dnech od jara 1998 do března 1999 na různých místech předat osobě uvedené ve vyšetřovacím spise pod smyšleným jménem J. P. nejméně ve dvanácti případech psaníčko s obsahem Pervitinu. V této souvislosti je třeba totiž zdůraznit, že z obsahu trestního spisu je zřejmé, že obžalovaný byl v jiné jeho trestní věci vedené před Okresním soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 4 T 8/99 v době od 13. 9. 1998 do 13. 1. 1999 ve vazbě, takže správnější by byl údaj s výjimkou období od 13. 9. 1998 do 13. 1. 1999. Toto pochybení okresního soudu však není tak podstatné, aby jen z tohoto důvodu musel být v této části napadený rozsudek zrušen a muselo být případně znovu a přesněji rozhodnuto.

Skutečnost, že obžalovaný disponoval drogami, je zřejmá nejen z jeho výpovědi jak v přípravném řízení, tak při hlavním líčení, ale zejména ze zjištění, že u obžalovaného byly v další době (17. 2. 1999) drogy nalezeny. Okresní soud proto nepochybil ani ve výroku, pokud obžalovaného uznal vinným trestným činem nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák.
Stejně tak není pochyb o tom, že obžalovaný M. V. se dopustil útoku uvedeného ve výroku napadeného rozsudku pod bodem 2).

Obžalovaný nepopřel, že dne 17. 2. 1999 měl u sebe, jak bylo zjištěno kontrolou policejní hlídky a následnou expertizou, tři sáčky s obsahem 1,59 g krystalické látky, která představovala 1,073 g drogové látky hydrochloridu metamfetaminu. Tvrdil však, že takové množství sloužilo pro jeho osobní spotřebu, přičemž již v přípravném řízení zdůraznil, že šlo o povolené množství, když za povolené množství považoval 0,9 g Pervitinu. Drogu dostal od neznámého člověka v Č. zdarma. Podle jeho tvrzení šlo o množství, které odpovídá i normální denní dávce. Již v přípravném řízení se zmínil, že občas užívá drogy, a to Pervitin, na droze se necítí závislý. Jedna dávka obsahuje 0,2 g Pervitinu. Oproti tomu v podaném odvolání tvrdil, že podle jeho osobní zkušenosti množství drogové látky, které bylo u něho nalezeno, lze požít jednorázově nebo v průběhu jednoho dne ve dvou až třech dávkách. Zdůraznil, že již s ohledem na to, že v ustanovení § 187a tr. zák. zákonodárce nestanovil přesné množství drogy, které se dá pokládat za osobní spotřebu, měl zato, že jeho jednáním nebyla naplněna skutková podstata trestného činu podle § 187a odst. 1 tr. zák.

Okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že pokud obžalovaný v kritické době měl k dispozici nejméně pět dávek zjištěné látky, představuje držení takové látky, resp. její přechovávání, a to v porovnání s množstvím účinným právě v situaci, kterou zákon hodnotí, množství větší než malé.

Tyto závěry okresního soudu je třeba poněkud rozvést.

Ustanovení § 187a tr. zák. stanoví trestnost osoby, která bez povolení přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed v množství větším než malém. Do trestního zákona bylo zařazeno novelou č. 112/1998 Sb., s účinností do 1. 1. 1999 na základě mezinárodních závazků plynoucích zejména z Jednotné úmluvy o omamných látkách č. 47/1965 Sb., ve znění sdělení č. 458/1991 Sb., Úmluvy o psychotropních látkách č. 62/1989 Sb. a Úmluvy proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami č. 462/1991 Sb. Má jít o trestní postih držení těchto látek v množství větším než malém jen pro vlastní potřebu. Podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 112/1998 Sb. dosud platná úprava znemožňovala v řadě případů postih dealerů a distributorů drog a měla směřovat k zavedení výrazného vědomí rizika tzv. prvokonzumentů drog. Vědomí rizika trestní sankce za přechovávání drog by mělo naplnit dosud zanedbanou preventivní funkci trestního práva v uvedené oblasti. Toto nové ustanovení trestního zákona mělo směřovat jednak k trestnímu postihu skutečných konzumentů drog, kteří přechovávají drogu za účelem její konzumace, a dále pachatelů, kteří drogy přechovávají jako její výrobci nebo překupníci, ale v rámci trestního stíhání se jim nepodaří prokázat držení (přechovávání) drogy pro jiného, příp. nebude vyvrácena jejich obhajoba, že drogu mají pro svoji potřebu pouze jako příležitostní konzumenti.

Při posuzování formálních znaků trestného činu podle ustanovení § 187a tr. zák. pro naplnění znaku přechovávání postačí jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení. Přechovávání podle § 187a tr. zák. musí být vykonáno pro sebe, neboť přechovávání pro jiného je postihováno ustanovením § 187 tr. zák. Ustanovení § 187a tr. zák. je subsidiární skutkovou podstatou ve vztahu k ustanovení § 187 tr. zák. Toto ustanovení není určeno k trestnímu postihu samotného užívání drog, ale toliko přechovávání drog za splnění kvantitativního znaku uvedeného v ustanovení § 187a odst. 1 tr. zák. Velmi důležité však je, že z pojmu přechovává vyplývá, že musí jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak splňující znak množství větší než malé.

Omamné a psychotropní látky jsou takové látky, u kterých vzniká nebezpečí chorobného návyku nebo psychických změn nebezpečných pro společnost nebo pro toho, kdo je opakovaně bez odborného dohledu používá, a jsou uvedeny v seznamech těchto látek (§ 2 písm. a/ zák. č. 167/1998 Sb. a dále viz přílohy č. 1 až 7 k tomuto zákonu).

Zákonný znak množství nikoli malé není v zákoně blíže vymezen (např. ve výkladových pravidlech ustanovení § 89 tr. zák.). Zákon takové množství žádným způsobem nespecifikuje a ponechává stanovení konkrétního množství, které u jednotlivé látky je takovým množstvím, na judikatuře. Vzhledem k počtu látek, které jsou příslušným právním předpisem považovány za omamné nebo psychotropní látky nebo jedy, bude zřejmě stanovení množství nikoli malého u každé takové látky, jež by bylo obecně v judikatuře uznáváno, dlouhodobou záležitostí. Ze znění tohoto ustanovení – použitého pojmu přechovávání – lze dovodit, jak bylo vysvětleno shora, že nemůže jít o postih držení jen jedné dávky konzumentem drog, neboť jde o postih přechovávání a nikoliv samotné konzumace drog. K naplnění materiálního znaku trestného činu podle ustanovení § 187a tr. zák. se rovněž vyžaduje zvýšené nebezpečí pro život a zdraví i samotné osoby zneužívající drogy.

Ve snaze umožnit základní orientaci v této složité problematice vydal policejní prezident závazný pokyn č. 39 ze dne 9. 12. 1998, kterým se upravuje postup příslušníků Policie ČR při odhalování protiprávních jednání souvisejících s toxikomanií. V článku 1. stanoví, co se rozumí návykovou látkou pro účely tohoto pokynu, přičemž z ustanovení čl. 3 odst. 1 písm. e) citovaného pokynu se za návykovou látku považují psychostimulancia především typu amfetaminu a léčiva tyto látky obsahující (např. Pervitin, Fenmetrazin, Efedrin); silně stimulují centrální nervovou soustavu, vzniká výrazná psychická závislost, tolerance se projevuje formou častější aplikace. Orientační tabulka

přiložená k tomuto závaznému pokynu pak stanoví hodnoty malého množství omamných a psychotropních látek, přičemž metamfetamin je uveden v maximální hodnotě 0,5 g, čímž se rozumí množství deseti dávek, které jsou zpravidla distribuovány v psaníčkách s obsahem cca 50 mg účinné látky. Tato tabulka vychází z určitého průměru minimálního množství drogy určeného pro vlastní potřebu v některých evropských státech.

Okresní státní zástupce při podání obžaloby zřejmě chtěl z citovaného závazného pokynu vycházet, neboť sám nemá k dispozici žádný obecně závazný pokyn Nejvyššího státního zástupce. K zákonnému znaku množství nikoli malé neexistuje ani žádná publikovaná judikatura. V odborné literatuře se vyskytly odlišné názory. Podle některých je třeba určit stupeň případné závislosti konzumenta na užívání drogy, přičemž určit takové množství bude otázkou znaleckou. Naproti tomu podle jiných stanovení takového většího množství drogy znalcem by znamenalo, že začátečník by byl odpovědný ze spáchání trestného činu podle § 187a odst. 1 tr. zák. již při přechování množství drogy mnohonásobně nižšího, než na drogách závislý toxikoman.

Jak již bylo zmíněno, trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a tr. zák. je ustanovením novým, které bylo zařazeno do trestního zákona novelou č. 112/1998 Sb. s účinností od 1. 1. 1999. K tomuto ustanovení v judikatuře nebyla dosud publikována rozhodnutí, kde by byla řešena otázka výkladu pojmu množství drogy větší než malé. Soud prvního stupně při úvahách, zda množství drogy zajištěné u obžalovaného je již množstvím větším než malým, přihlížel zřejmě ke zmíněnému závaznému pokynu policejního prezidenta, ale i k výpovědím samotného obžalovaného. Pro rozhodnutí odvolacího soudu přitom určitým vodítkem mohla být nejen tato hlediska, ale i další názory publikované v odborné literatuře tak, jak je krajský soud rozvedl výše.

V dané trestní věci byly u obžalovaného dne 17. 2. 1999 zajištěny 3 ks PE sáčků o celkové hmotnosti 1,59 g, a jak je zřejmé z odborného vyjádření Policie České republiky, Správa Jihočeského kraje, Služba kriminální policie, Odbor kriminalistické techniky a expertiz, analýzami bylo zjištěno, že tato látka představuje metamfetamin v čistotě 67,5 %, tzn. 1,073 g 100% hydrochloridu metamfetaminu. Obžalovaný již v přípravném řízení uvedl, že užívá občas drogy, a to Pervitin, rozhodně se však na droze závislý necítí. Naposledy vzal Pervitin před 36 hodinami, jednu dávku, cca 0,2 g šňupnutím. Předtím vzal drogu asi 3 dny nazpět v obdobném množství. Někdy vynechá i třeba 3 týdny podle toho, jakou má práci. Když si takovou dávku vezme, je 10 až 15 hodin nabuzen, bez únavy v dobré náladě. Podle jeho přesvědčení je povolené množství 0,9 g Pervitinu a v kritické době měl u sebe právě to povolené množství. Drogu měl pro vlastní potřebu, dostal ji zadarmo od neznámého člověka v Č. asi týden předtím. Při hlavním líčení k tomuto útoku pouze uvedl, že drogu používal pro sebe jen ojediněle, není na drogách závislý. Závěrem zmínil, že zajištěné množství drogy odpovídá denní spotřebě jednotlivce.

Odvolací soud neshledal, že by bylo potřebné dokazování doplnit případně znaleckým posudkem ke stupni závislosti obžalovaného na užívání drogy – konkrétně Pervitinu. Obžalovaný se totiž jednoznačně opakovaně vyjádřil, že není na drogách závislý, drogu aplikuje nepravidelně, zmínil i množství (hmotnost) jedné dávky a v přípravném řízení dokonce uvedl, jaké množství Pervitinu považuje za povolené.

Jestliže tedy obžalovaný měl v kritické době u sebe 1,073 g 100% hydrochloridu metamfetaminu, je nepochybné, že měl k dispozici nejméně 5 svých dávek zjištěné látky (či dokonce 21 dávek podle shora zmíněné tabulky závazného pokynu). Jde o množství, které obecně je způsobilé výrazně ohrozit zdraví nebo život člověka. Podle názoru krajského soudu za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – (v případě Pervitinu desetinásobně – 0,5 g) převyšuje běžnou dávku průměrného

konzumenta. Při posuzování otázky, zda je naplněn tento zákonný znak, nelze činit rozdíl mezi prvokonzumentem a uživatelem těchto látek v pokročilém stadiu. Zákonný znak množství nikoli malé je vyjádřen objektivně určitou byť obecně uvedenou kvantifikací a musí být proto stejný pro každého, ať jde o prvokonzumenta drog nebo o osobu na drogách již závislou. Zohlednění závislosti pachatele na drogách zvyšující jím obvykle konzumované množství v tom smyslu, aby nebyl trestán jen za držení jedné dávky pro něho potřebné, vyplývá z výkladu znaku přechovávání, který vzhledem k tomu, že jde o přechovávání pro vlastní potřebu, obsahuje určitý individualizující prvek, jak bylo vysvětleno shora.

Obžalovaný proto takovým svým jednáním naplnil zákonné znaky trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle ustanovení § 187a odst. 1 tr. zák., neboť je přechovával v množství větším než malém. Výrok o vině tímto trestným činem zůstal proto odvolacím soudem nedotčen.

V další části svého rozhodnutí krajský soud odůvodnil, proč považoval i další výroky napadeného rozsudku za správné.